

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
“Bank ishi” kafedrası
“Pul va banklar” fanidan 2025/2026 o‘quv yili bahorgi semestrda
yakuniy imtixon (yozma)da tushadigan davlat attestatsiyasi savollari ro‘yxati
(o‘zbek)

1. "Pul va banklar" faniga kirish.
2. Fanning maqsadi, vazifalari va boshqa fanlar bilan o‘zaro aloqadorligi.
3. Fanni o‘rganishga qo‘yiladigan asosiy talablar.
4. Pulning iqtisodiy kategoriya sifatidagi mohiyati.
5. Pulning konsepsiyalari.
6. Pulning kelib chiqishi va o‘ziga xos xususiyatlari.
7. Pul umumiy ekvivalent sifatida.
8. Pul shakllari va turlarining evolyutsiyasi.
9. Haqiqiy pullar, haqiqiy pul izdohslari va pulning evolyutsiyasi.
10. Metall pullar.
11. Qog‘oz pullarning paydo bo‘lishi va ularning evolyutsiyasi.
12. Elektron pullar.
13. Tovar pullar.
14. Kredit pullari va ularning turlari: veksel, banknota va chek.
15. Pul funksiyalari: qiymatni baholash funksiyasi; aylanish funksiyasi; to‘lov funksiyasi; saqlash funksiyasi; jahon pullari funksiyasi.
16. Pul nazariyalarining evolyutsiyasi.
17. Pulning metall va nominalistik nazariyalari.
18. Pulning miqdoriy nazariyasi.
19. Pulning zamonaviy nazariyalari.
20. Metall pul nazariyasining asoschilari va vakillari: V.Stefford, T.Men, D.Nors, K.Marks, J.Child, A.Monkreten, J.Kolber, G.Skaruffi, F.Galiani va boshqalar. Metall, nominalistik va miqdoriy pul nazariyalari.
21. Ilk merkantilistlar va ularning ilmiy qarashlari.
22. Faol «pul balansi» tushunchasi.
23. Yangi (zamonaviy) merkantilistlar va ularning ilmiy qarashlari.
24. «Umumiy savdo balansi» tushunchasi.
25. XIX–XX asrlarda metallik pul nazariyasini ishlab chiqish bo‘yicha urinishlar.
26. Metallik pul nazariyasiga nisbatan tanqidiy qarashlar.
27. Nominativ pul nazariyasining paydo bo‘lish shartlari va asosiy qoidalari.
28. Pul muomalasi tushunchasi, uning mazmuni va tuzilishi.
29. Naqd pul aylanmasi tushunchasi.
30. Naqd pul muomalasi zarurati.
31. Naqd pulni muomalaga kirish va muomaladan chiqarish tartibi.
32. Pul muomalasining tuzilishi: tovar ayirboshlash; pul muomalasining tovar bilan o‘zaro bog‘liqligi; naqd pulsiz pul aylanmasi; naqd pul aylanmasi; shahar aylanmasi; shaharlararo tovar aylanmasi.
33. Naqd pulsiz pul aylanmasi: tushunchasi, iqtisodiy ahamiyati.
34. Naqd pulsiz hisob-kitoblar tushunchasi, ularni tashkil etish tamoyillari.
35. Naqd pulsiz hisob-kitoblar tizimi va uning elementlari.
36. Naqd pulsiz to‘lovlar shakllari.
37. Naqd pulsiz hisob-kitoblarning afzalliklari.
38. Pul massasi, uning mohiyati va tarkibi.
39. Pulga bo‘lgan talab va taklif.
40. Muomalada zarur bo‘lgan pul massasini aniqlash usullari.
41. Pul muomalasining tezligi.
42. Pul multiplikatori.
43. Monetizatsiya koeffitsiyenti.
44. Pul agregatlari va ularning tarkibiy tavsifi.

45. Federal zaxira tizimining pul agregatlari.
46. Yevropa mamlakatlaridagi pul agregatlari.
47. Rossiya Federatsiyasidagi pul agregatlari.
48. O'zbekiston Respublikasidagi pul agregatlari va ularning tarkibi.
49. Pul tizimi tushunchasi va uning tarkibi.
50. Pul tizimlarining shakllari va ularning evolyutsiyasi: bimetallizm, monometallizm.
51. Ayrim xorijiy mamlakatlarning pul tizimlarining xususiyatlari.
52. Pul tizimining elementlari.
53. O'zbekiston Respublikasining pul tizimi, uning rivojlanishi va xususiyatlari.
54. Inflyatsiyaning mohiyati va turlari, shuningdek, unga ta'sir qiluvchi omillar.
55. Inflyatsiyaning shakli va turlari.
56. Inflyatsiya va ishsizlik. Inflyatsiya va davlat byudjeti.
57. Inflyatsiyaning sabablari va ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari.
58. Inflyatsiyaning ichki bozor imkoniyatlariga ta'siri.
59. Inflyatsiyaning investitsiya jarayoniga ta'siri.
60. Inflyatsiyaning makroiqtisodiy o'sish sur'atlariga ta'siri.
61. Inflyatsiyaga qarshi kurash siyosati.
62. Pul islohoti tushunchasi va mohiyati.
63. Pul islohotlarini amalga oshirish zarurati.
64. Pul islohotlarini o'tkazish shartlari.
65. Pul islohotlarining shakllari va ularni amalga oshirish usullari.
66. Denominatsiya va uni amalga oshirish tartibi.
67. Nullifikatsiya va uni amalga oshirish tartibi.
68. O'zbekiston Respublikasida amalga oshirilgan pul islohotlari va ularning xususiyatlari.
69. Kreditning mohiyati va kelib chiqish sabablari. Kreditning roli va funksiyalari.
70. Kredit shakllari va turlari.
71. Kreditlash tamoyillari.
72. Kredit obyektlari va subyektlari.
73. Kreditning funksiyalari. Kredit qonunlari.
74. Kredit shakllari.
75. Kredit turlari.
76. Kreditning normativ-huquqiy asoslari. Kreditning iqtisodiyot rivojlanishidagi roli.
77. Bank krediti.
78. Lombard krediti.
79. Kontokorrent krediti.
80. Davlat krediti.
81. Iste'mol krediti.
82. Tijorat krediti.
83. Davlatlararo kredit.
84. Ssuda foizining mohiyati va uning bozor sharoitidagi roli.
85. Ssuda foizining funksiyalari.
86. Ssuda foiziga ta'sir qiluvchi omillar.
87. Ssuda foizlarining turlarini tasniflash.
88. Ssuda foizini hisoblash usullari.
89. Nominal foiz stavkasi.
90. Haqiqiy foiz stavkasi.
91. Oddiy foizlar.
92. Murakkab foizlar.
93. Kredit bozori va uning instrumentlari. Pul taklifi.
94. Fisher effekti.
95. Foiz stavkalari nazariyalari. Kredit bo'yicha foiz stavkalariga ta'sir qiluvchi omillar.
96. Bank, banklarning paydo bo'lishi, ularning maqsadlari va funksiyalari.
97. Birinchi banklarning paydo bo'lishi va ularning operatsiyalari.
98. Markaziy bankining paydo bo'lishi.
99. Tijorat banklarining paydo bo'lishi va rivojlanishi.

100. Bank turlari.
101. Banklarning vazifalari.
102. Bank operatsiyalari.
103. Bank tizimi, uning turlari va tamoyillari.
104. Chet mamlakatlarning bank tizimlari va ularning xususiyatlari.
105. Moliyaviy innovatsiyalar va bank sanoatining rivojlanishi.
106. Zamonaviy bank tizimlari va ularning ishlash tamoyillari.
107. O'zbekiston Respublikasining bank tizimining paydo bo'lishi.
108. O'zbekiston Respublikasi bank tizimi va bank faoliyatining huquqiy asoslari.
109. O'zbekiston Respublikasi bank tizimini rivojlantirish bosqichlari.
110. O'zbekiston Respublikasi bank tizimining tuzilmasi.
111. Makroiqtisodiy o'sish sur'atlarining barqarorligini ta'minlashda banklarning roli.
112. Markaziy banklarning shakllanishi va ularning funksiyalarini rivojlantirish.
113. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki faoliyati va funksiyalarining maqsadi.
114. Markaziy bankning boshqaruv tizimi.
115. Markaziy bankning mustaqilligi.
116. Markaziy bank operatsiyalari.
117. Yevropa Markaziy bankining boshqaruv organlari va ularning vakolatlari.
118. Yaponiya Markaziy bankining boshqaruv organlari va ularning vakolatlari.
119. Markaziy bank maqomining evolyutsiyasi.
120. O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining maqsadi, vazifalari va funksiyalari.
121. O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining operatsiyalari.
122. Markaziy bankning banklar banki sifatida faoliyati.
123. Tijorat banklari faoliyatini tashkil etish asoslari va ularning vazifalari.
124. Tijorat banklarini boshqarish organlari va ularning tuzilishi.
125. Bankning bosh ofisi, bankning mintaqaviy, shahar, tuman filiallari, bank filiallari, mini-banklar.
126. Tijorat banklarining vazifalari.
127. Tijorat banklarining turlari.
128. Tijorat banklarining tashkiliy va funksional tuzilishi.
129. Bank konsolidatsiyasi va transmilliy banklar.
130. Tijorat banklari operatsiyalarining mohiyati.
131. Tijorat banklarining passiv operatsiyalari.
132. Tijorat banklarining aktiv operatsiyalari.
133. Tijorat banklarining aktiv-passiv operatsiyalari.
134. Tijorat banklarining vositachilik operatsiyalari.
135. Tijorat banklarining kredit operatsiyalari va ularning milliy iqtisodiyotga ta'siri.
136. Tijorat banklarining vositachilik operatsiyalari.
137. Nobank moliya kredit tashkilotlarining paydo bo'lishi va rivojlanishi.
138. Bank bo'lmagan moliya va kredit muassasalariga ehtiyoji.
139. O'zbekiston Respublikasi hududida bankdan tashqari kredit tashkilotlarining funksiyalari va vazifalari.
140. Bankdan tashqari kredit tashkilotlarini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.
141. Kredit uyushmalari.
142. Lombardlar, kredit va depozit uyushmalari.
143. Qo'shma jamg'arma banklari.
144. Mikromoliya tashkilotlari, sug'urta kompaniyalari, pensiya jamg'armalari, moliya kompaniyalari.
145. O'zaro fondlar.
146. Bank inqirozining mohiyati va tushunchasi.
147. Bank inqirozlarining tasnifi.
148. Inqiroz hodisalarining sabablari.
149. Bank inqirozini belgilaydigan mezonlar.
150. AQShdagi bank inqirozlari.
151. Skandinaviya mamlakatlari, Lotin Amerikasi, Rossiya va Sharqiy Yevropa, Yaponiya va

- Sharqiy Osiyo mamlakatlaridagi bank inqirozlari.
152. Valyuta munosabatlarining mohiyati.
 153. Xalqaro munosabatlarda pul harakatini belgilovchi omillar.
 154. Valyuta tizimi: mohiyati, turlari, funksiyalari, asosiy elementlari. Valyuta operatsiyalari va ularning valyuta bozoridagi xususiyatlari.
 155. Erkin konvertatsiya qilinadigan valyutalar.
 156. Xalqaro zaxira valyutalari.
 157. Qattiq valyutalar.
 158. Yumshoq valyutalar.
 159. Xalqaro valyuta bozori.
 160. Valyuta kurslari.
 161. Valyuta kursi rejimi.
 162. Valyuta kursiga ta'sir qiluvchi omillar.
 163. Savdo balansi, mamlakatning to'lov balansi va uning holati.
 164. Xalqaro moliya institutlari tushunchasi, tashkil etish tamoyillari, faoliyatining funksiyalari va maqsadlari.
 165. Osiyo taraqqiyot banki, uning maqsadi va vazifalari.
 166. Xalqaro valyuta jamg'armasini (XVJ) tashkil etish va rivojlantirish.
 167. Xalqaro taraqqiyot va tiklanish banki: tashkilotning maqsadlari, tashkiliy tuzilishi va ishlash tamoyillari.
 168. Islom taraqqiyot banki, uning maqsadi va vazifalari.
 169. Xalqaro valyuta jamg'armasi, uning maqsadi va vazifalari.
 170. Jahon banki, uning maqsadi va vazifalari.
 171. Osiyo investitsiya infratuzilmasi tarmog'ining maqsadi va vazifalari.
 172. Xalqaro moliya korporatsiyasining maqsadlari va vazifalari.

“Bank ishi” kafedra mudiri:

Karimova A.M.